

VELSTAND 22. juli 2019

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Erik Bjørsted
Cheføkonom

Vækst og velstand er forudsætningen for den grønne omstilling

En hovedingrediens til en skabe større og grønnere samfundskage er en vækst i produktiviteten. Højere produktivitet handler netop om, hvordan vi kan gøre tingene på en smartere måde, så vi kan skabe større værdi med færre ressourcer.

Kontakt

Konsulent

Sarah Steinitz

📞 33 55 77 10

Skal vi blive ved med at jage højere vækst og velstand, når klimaforandringerne bliver stadig mere bekymrende? Ja, i den grad. Vækst er en vigtig forudsætning ikke bare for vores velfærdssamfund, men også for den grønne omstilling.

Når samfundskagen bliver større, bliver befolkningens indkomst højere, og derved øges skattegrundlaget, så vi lettere kan finansiere vores velfærdssamfund og den grønne omstilling. Hvis vi ikke havde vækst, ville det i takt med, at vi bliver flere mennesker, blive stadig vanskeligere at finansiere vores velfærdssamfund. Uden vækst ville det også blive vanskeligere at finde penge til investeringer i forskning og udvikling, som kan føre til opfindelsen af nye grønne teknologier, eller penge til energirenovering af bygninger, som kan bidrage til at mindske udledningen af CO₂. Dertil kommer, at hvis velfærdssamfundet begynder at slå sprækker, og befolkningens indkomster stagnerer, risikerer vi, at den folkelige opbakning til den grønne omstilling går tabt.

Men hvordan forener vi så ambitionerne om at bage en større, men også grønnere samfundskage?

Gennem højere produktivitet.

Højere produktivitet handler netop om, hvordan vi kan gøre tingene på en smartere måde, så vi kan skabe større værdier med færre ressourcer. Med højere produktivitet kan vi øge befolkningens levestandard uden at belaste miljøet.

” Hvis man ser på perioden 1995-2017, har der været en faldende tendens i CO₂-udledningen fra industrien, selvom produktionen samtidig er vokset. Det skyldes, at danske virksomheder enten på eget initiativ eller pga. afgifter eller reguleringer, har udviklet nye og ressourcebesparende produktionsmetoder og produkter

Et godt eksempel, som Produktivitetskommissionen har fremhævet, er opfindelsen af containere, som gjorde fragten af kaffe til Danmark mere effektiv. Containere er lette at stable og flytte ombord på store skibe, som bruger mindre brændstof pr. container end små skibe. Ny teknologi har samtidig gjort det lettere at planlægge ruterne optimalt, så skibene kan sejle med fuld last.

Containere, større skibe, it og bedre planlægning har derfor gjort, at omkostningen ved at transportere kaffe til Danmark i dag er markant lavere og har mindsket miljøbelastningen.

Hvis man ser på perioden 1995-2017, har der været en faldende tendens i CO₂-udledningen fra industrien, selvom produktionen samtidig er vokset. Det skyldes, at danske virksomheder enten på eget initiativ eller pga. afgifter eller reguleringer, har udviklet nye og ressourcebesparende produktionsmetoder og produkter. Men kunne denne omstilling have fundet sted uden, at produktiviteten var steget? Næppe.

Hensynet til miljøet ville uden væksten i produktiviteten have medført dyrere varer og tab af arbejdspladser, men takket være væksten i produktiviteten har vi lettere kunnet tilgodese miljøet.

En hovedingrediens til en større og grønnere samfundskage er derfor en højere produktivitetsvækst. Produktivitetsvæksten har desværre været svag de seneste år, men den kan øges ved at hæve uddannelsesniveauet i arbejdsstyrken, øge de offentlige investeringer i forskning og udvikling og ved at virksomhederne øger deres investeringer i ny teknologi.

Bragt i Børsen d. 22. juli 2019.